

Užitečné tipy & triky pro Windows

Pravidelná dávka tipů, lstí a figlů pro váš operační systém a aplikace

JAN POVOLNÝ

Období, kdy vzniká již šedesátý sedmý díl tipů a triků, se nese v duchu prezidentských voleb v USA. Je až paradoxní, nakolik českého občana zajímá volba cizího prezidenta (i když pravděpodobně toho nejméně na Zemi) a jak málo pak volba senátorská a krajská, která nás čeká zanedlouho. Důvodem je zřejmě právě ta příměst, se kterou si občané USA mohou svého „představitele“ vybírat. Bush zatím mírně vede, uvidíme, jak to celé dopadne.

Ale abychom s úvodníkem nesklouzli tak úplně do politiky: po druhém servisním balíčku pro Windows XP nás čeká jen Longhorn. Podle posledních informací v roce 2006. Jistý je již kompletní přechod s formátem dat na XML (doufám, že všude), který by mohl přinést více světla do konfigurace samotných Windows a lepší komunikaci s okolním světem. Osobně se těším i na slibované ovládání hlasem a vůbec alternativní (je-li toto slovo možné použít kdekoli v souvislosti s Microsoftem) přístup k ovládání celého OS. Dost úvodníku. Přicházejí tipy.

TIPY PRO WINDOWS

Oblíbené položky jinak

(IE 5.x a vyšší) Již v předchozích dílech tipů a triků jsme se zabývali správou oblíbených položek (Favorites) v Internet Exploreru. Oblíbené položky jsou vlastně internetové odkazy, které si chce uživatel uchovat do budoucna, aby je znovu nemusel hledat. Položky jsou poměrně přehledně dostupné v roletovém menu Oblíbené přímo v Internet Exploreru, nicméně to není jediný způsob, jak je zobrazit. Navíc jsou takto dostupné pouze v IE a v případě, že používáte i jiný prohlížeč, musíte udržovat oblíbené položky hned několikrát.

Naštěstí umí samotný IE vyřešit tento problém poměrně uspokojivou cestou. Oblíbené položky lze

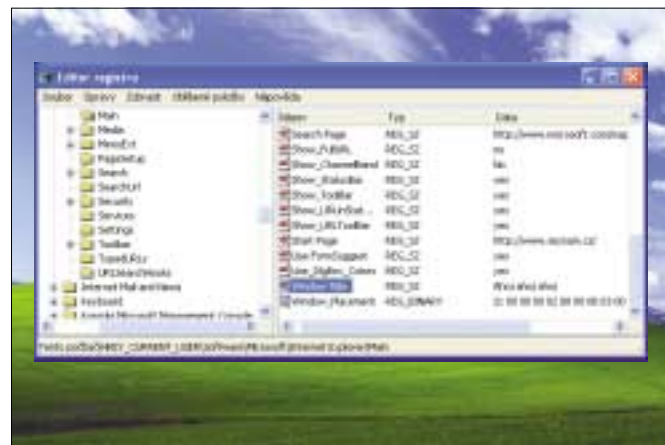
totiž exportovat do jednoho souboru, který je vlastně obyčejnou WWW stránkou s příponou HTM. Tuto stránku pak můžete nastavit jako domovskou jak v samotném IE, tak i v libovolném jiném prohlížeči.

Jestliže chcete takto exportovat své oblíbené položky, spusťte IE a jděte do roletového menu *Soubor*. Zde vyberte položku *Import a Export*, která aktivuje (jak jinak) přehledného průvodce importem nebo exportem oblíbených položek a cookies. Zvolte tedy export oblíbených položek a pokračujte. Poté vyberte ty složky vašeho stromu, které chcete exportovat, mohou být samozřejmě všechny. Nakonec zvolte umístění výsledného HTM souboru

a potvrďte. Pro kontrolu nyní načtete soubor přímo do vašeho prohlížeče a uvidíte jednoduchou textovou stránku se stromovou strukturou vašich odkazů. Pro někoho může být taková stránka přehlednější, než hledání v roletovém menu.

Nazvěte si Internet Explorer

(Win 9x s IE) Výsledek dosažený editací systémového registru v tomto triku není zrovna oslnivý, ale představuje opět ukázkou toho, co všechno lze v registrech pozměnit. Okno Internet Exploreru obsahuje v horní části modrou lištu (případně jinou, podle vašeho barevného rozlišení) a v ní titu-

lek okna (Window Title). Ten je standardně nastaven na prázdnou hodnotu a na webových stránkách se mění podle užitého HTML tagu `<title>`. Jestliže chcete definovat svůj vlastní titulek okna, který se zobrazí za každou cenu, čtete dále.

Jděte do menu *Start – Spustit* a spusťte **regedit**. V něm pak pokračujte do klíče `HKEY_CURRENT_USER – Software – Microsoft – Internet Explorer – Main`, kde hledejte položku *Window Title*. Pokud ji nenaleznete, je třeba ji vytvořit ručně. Klepněte pravým tlačítkem do volného prostoru pravé části regeditu (ve složce *Main*) a zvolte vytvoření *Nové textové (řetězcové) hodnoty*. Tu nazvěte právě *Window Title*. Poté na ni znovu klepněte, tentokrát již levým tlačítkem myši, a vepište libovolný text. Ten se bude po ukončení regeditu zobrazovat v každém novém okně Internet Exploreru.

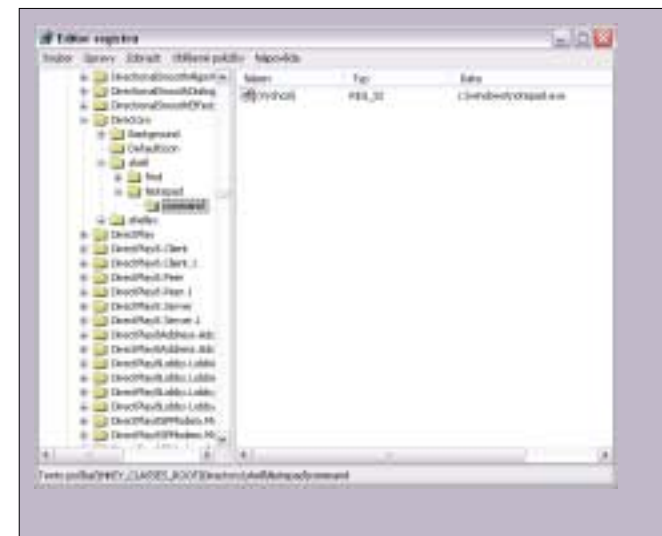
START again

(Win 9x) V předchozích dílech tipů a triků jsme se nesčetněkrát věnovali úpravám nabídky START, která je ve všech verzích Windows všudypřítomná. Přidávali jsme aplikace do menu, ubírali jsme nepoužívané položky a dokonce i měnili název nabídky. Nikdy jsme se však nevěnovali kontextovému menu, které máte u nabídky START k dispozici.

Klasické použití nabídky START vám umožňuje spouštět aplikace, ne vždy však tak rychle, jak byste si představovali. Musíte složitě procházet menu a hledat, co vlastně chcete spustit. Jestliže máte instalováno velké množství programů, není někdy snadné najít rychle to, co právě potřebujete. A to i přes poměrně velkou míru ergonomie, jakou rozbalovací nabídky nabízejí.

Na tlačítko START se dá ovšem klepnout pravým tlačítkem myši. Tím otevřete kontextovou nabídku s klasickým seznamem možností. V tomto tipu si ukážeme, jak do této nabídky přidat spouštění libovolného programu a tak se k němu dostat velmi rychle jedním klepnutím. Navíc je logicky umístěn v menu nabídky START, kde intuitivně aplikace hledáme.

Jděte do menu *Start – Spustit* a zadejte **regedit**. Pokračujte až do klíče `HKEY_CLASSES_ROOT – Directory – Shell`. Klíč budete možná chvíli hledat, nicméně seznam je řazen podle abecedy. Klepněte na *Shell* pravým tlačítkem a zvolte *Nový – klíč*. Nazvěte jej dle libosti. V našem případě třeba **Notepad**. Jděte do klíče *Notepad* a poklepejte v pravé části regeditu na položku *Výchozí*. Pokud vepíšete jako její hodnotu text `&Notepad`, určíte, že písmeno *N* bude aktivní zkratkou klávesou pro tuto položku. Klepněte pravým tlačítkem na klíč *Notepad* a zvolte opět *Nový – klíč*. Nazvěte jej prostě **command**. V něm poklepejte na položku *Výchozí*, která se nachází v pravé části regeditu. Jako její hodnotu vepište příkaz, který se má při volbě této položky v kontextovém menu provést. V našem případě by to byl příkaz

`c:\windows\notepad.exe`. Na tomto místě můžete spustit cokoliv, třeba i vaše vlastní programátorské výtvoř.

Zavřete regedit a klepněte pravým tlačítkem na menu START. V kontextové nabídce přibyla položka *Notepad*.

Složky jako WWW

(Win 9x s IE) Tuším, že vše začalo před lety s Windows 98 a stále to pokračuje. Mluvíme o integraci operačního systému a internetu. Oba doslova srostly a dnes již přesně nepoznáte, kdy jste a kdy nejste na síti sítí.

Toto vylepšení postihlo i samotné složky průzkumníka, které jsou dnes pouze webovými stránkami. Například u seznamu pevných disků se díky této možnosti objeví pěkný obrázek koláče, ze kterého je ihned vidět, jak je ten který disk obsazen. Nicméně i tento způsob zobrazení (složka jako webová stránka) je nepatrně pomalejší, proto se mnoho uživatelů vrací ke klasickému zobrazení.

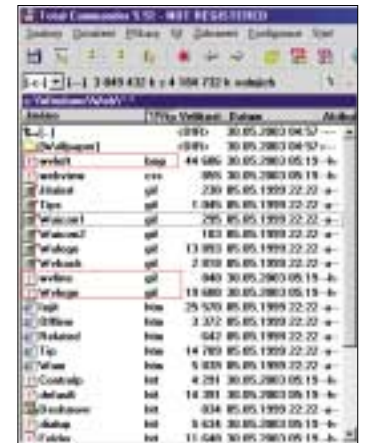
V následujícím tipu si ukážeme, jak zachovat aktivní vzhled složek a také zrychlit jejich prohlížení. Průzkumník samozřejmě používá pro zobrazení složek obrázky, které jsou k dispozici na pevném disku. Není nic snazšího, než tyto obrázky jednoduše upravit k obrazu svému (změnit vzhled složky), jednoduše je i při zachování parametrů zmenšit, aby se rychleji zobrazovaly.

Tyto obrázky jsou skryté: nejprve musíte ve svém oblíbeném prohlížeči povolit zobrazování skrytých souborů. V Průzkumníkovi to provedete v roletovém menu *Zobrazit*, kde zvolíte položku *Možnosti složky*. Zde na záložce *Zobrazit* zvolte v seznamu položku *Zobrazovat všechny soubory*. Vše potvrďte.

Nyní přejděte na svém systémovém disku do složky *Windows – Web*. Zde najdete tři soubory, které se používají pro zobrazení aktivních složek:

- wvleft.bmp** – zobrazuje mračky v levém horním rohu složky,
- wvline.gif** – zobrazuje čtyřbarevnou ozdobnou linku,
- wvlogo.gif** – obrázek v levém dolním rohu složky.

Pro jistotu před samotnými úpravami tyto soubory zálohujte, ať se můžete vždy vrátit k původnímu nastavení. Pokud zachováte rozměr, jméno a formát obrázku, můžete s ním nakládat podle libosti a upravit si složku podle svého.

Automatické dokončování

(IE 6) Funkce uvedená v názvu tohoto tipu se objevila u IE až později. Při instalaci prohlížeče a při jeho prvním používání je každému z nás položena otázka, zda chce automatické doplňování používat nebo zda jej chce deaktivovat. Jelikož většina z nás odpoví kladně, získáme možnost ukládat přístupová jména a hesla, případně položky ve formulářích, do úschovy Internet Exploreru. Po čase ovšem zjistíme, že tam je hesel už docela dost a my si je přestáváme pamatovat. Případně začne naše PC používat ve stejném profilu jiný uživatel (ne každý má Windows XP) a hrozí prozrazení. Naštěstí je možné veškerá data z paměti prohlížeče odstranit. V tomto tipu si ukážeme, jak to provést.

Spusťte Internet Explorer a z roletového menu *Nástroje* vyberte položku *Možnosti Internetu*. K tomuto dialogu se dostanete i jinou cestou, přes menu *Start – Nastavení – Ovládací panely – Možnosti Internetu*. V následujícím okně jděte na záložku *Obsah* a stiskněte tlačítko *Automatické dokončování* v jeho dolní polovině. Objeví se přehledné okénko, kde můžete funkci Automatické dokončování deaktivovat nebo částečně deaktivovat, a také máte možnost vymazat veškerá hesla a informace, které jste kdy do IE uložili. Užitečná je i volba, po jejíž aktivaci se vás bude prohlížeč na každé uložení hesla předem ptát.

TIPY PRO MS OFFICE

Skryjte buňky

(Excel 2000) První tip sekce MS Office se bude týkat malého vylepšení v Excelu. Ocení především ti, kteří pracují na dokumentech, jež poté pokračují do dalších rukou.

S buňkami lze v Excelu provádět mnoho věcí, lze je např. zamykat. Jednoduchou úpravou nastavení ale můžete buňky i skrývat. Výhodou je, že Excel s těmito buňkami dále pracuje tak, jako by skryté vůbec nebyly. Skryjte-li tedy nějaké důležité číslo, výpočty dále probíhají tak, jak mají, bez problémů. Jen některá čísla nejsou v tabulce vidět.

Výborně se to hodí v případě, že dokument obsahuje složitější tabulku a některé výpočty provádíte pomocí vzorců mimo. Zde také zobrazujete mezivýpočty, které jsou velmi platné při analýze vlastního výpočtu. Tyto mezivýpočty můžete snadno skrýt a nebudou vám kazit celkový dojem z tabulky. Jak na to?

U každé buňky v Excelu můžete nastavit její formát.

Provedete to nejnázorněji klikáním na buňku pravým tlačítkem a volbou *Formát buňky* z kontextového menu. Na záložce *Číslo* pak najdete předdefinované kategorie čísel. V tomto seznamu je i kategorie *Vlastní*. Vyberte ji a jako její hodnotu vložte znaky *;* (třikrát středník). Potvrďte.

Jestliže nyní budete chtít nějaké číslo skrýt, prostě jen vyberte pro tuto buňku kategorii *Vlastní* a číslo zmizí. Obsah buňky můžete vidět v místě pro zadávání v horní části Excelu.

Trasování

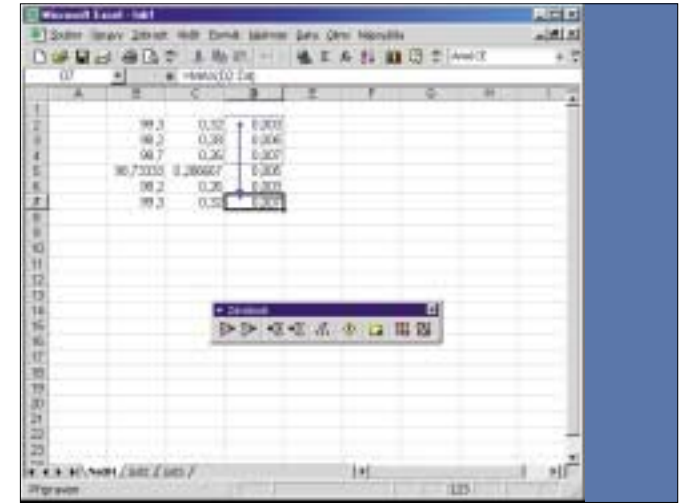
(Excel 2000) S novými verzemi Excelu přicházelo vždy kromě samotného rozšíření o nové funkce i zlepšení trasování výpočtů a návaznosti jednotlivých buněk v dokumentu. V Excelu 2000 je tato funkce již na velmi slušné úrovni a my si v tomto krátkém tipu popíšeme, jak ji využít a kde jí nalézt.

Představme si modelový příklad excelovského dokumentu s velkou tabulkou a spoustou výpočtů, které ve finále směřují k rozhodujícímu číslu, obvykle umístěnému vpravo dole. Někdy se totiž stane, že tabulku v pořádku naplníte získanými údaji, ale číslo „vpravo dole“ je buď nesmyslné, nebo místo něj obdržíte chybovou hlášku (což je možná přece jen o něco

lepší než první případ, kterého si někdy ani nevšimnete, ale váš šéf již ano). Jelikož možnosti výpočtů jsou v Excelu velmi bohaté, těžko lze nalézt chybu jen tak, postupným počítáním. Jedinou vaší možností je právě použití trasování.

V otevřeném dokumentu jděte do roletového menu *Nástroje* a zvolte položku *Závislosti*. Zde máte několik možností. Označte v dokumentu buňku, ke které se má trasování vztahovat, a poté vyberte ve výše uvedeném menu možnost *Předchůdci* pro zobrazení všech předchozích závislostí vedoucích k označené buňce, nebo naopak *Následníci* pro zobrazení všech následujících výpočtů. Pokud jste z vašich výpočtů obdrželi místo čísla jen chybovou hlášku, zkuste použít funkci *Najít chybu*, jež vám automaticky zjistí, ve které z předcházejících buněk došlo k nesmyslnému výpočtu. Jestliže funkci trasování použijete častěji, vyplatí se použít možnost *Panel nástrojů*, kdy jsou všechny předchozí funkce k dispozici v malém a libovolně umístitelném panýlku.

Tímto tipem se dnes spolu rozloučíme, příště se s vámi těším opět na shledanou.

Intertipy

Pro měsíční přestávce se opět setkáváme u dalšího miniúvodníku pro článek s internetovými odkazy. Na internetovém poli se v naší zemi pořád něco děje, ale v době psaní tohoto článku žije převážná většina zpravodajských serverů volbou amerického prezidenta. I zde je ovšem vidět ohromný pokrok, který společnost v IT udělala. Možnost, jak v USA hlasovat, znohu přibývalo a sčítání hlasů lze dnes sledovat minutu po minutě odkudkoliv na světě (kde je připojení k internetu). Zpravodajské agentury připravily dokonalé flash-aplikace, kde se zobrazuje on-line sčítání volitelských hlasů z jednotlivých států. Snad se něčeho podobného někdy dočkáme i v případě našich voleb, které (ačkoliv se konají už za pár dní) v porovnání s těmi v USA poněkud informačně zapadají.

Přejděme nyní k samotnému seznamu odkazů, dnes obecně počítačových. Přejí příjemné prohlížení.

MalekTips

malektips.com

Stránka od zdánlivě českého autora Málka. Opak je ovšem pravdou. Pro nás je ovšem podstatné, že zde najdete opravdu mnoho tipů a triků nejen pro Windows. Stačí se zaměřit na nenápadné

textové menu v levé části stránek. Nahoře najdete jednotlivé sekce tipů a triků pro různé verze Windows. V těchto sekcích potom následuje další členění podle zaměření příspěvku, a poté se již doklikáte na jednotlivé dobře zpracované, obrázky a diskusemi doplněné tipy. Prostřední část menu se věnuje výhradně MS Office, také přehledně rozdělenému podle aplikací. Ve spodní části najdete kromě nejruznějších dalších tipů i návod pro tvorbu HTML stránek. Seznam doplňuje výčet diskusních skupin a možnost zaslání newsletteru s novinkami na váš e-mail. Nechybí samozřejmě vlastní vyhledávač. Vše v angličtině.

WorldStart

www.worldstart.com/tips/

Výborná a tipy nabitá stránka. V mírně přebarveném, ale přehledném designu najdete tipy ze všech oblastí týkajících se softwaru pro PC. V úvodu máte k dispozici seznam nejnovějších tipů a triků přidávaných do jednotlivých kategorií. V levé části pak najdete přehledné menu s více než desítkou kategorií. Každá potom obsahuje komentovaný seznam tipů doplněných ilustračními obrázky. Stránka vám dále nabízí přehled diskusních skupin, celou sadu návodů týkajících se nejruznějších operací v MS Windows (Computer Guides). Ve spodní části menu pak máte k dispozici stránku s užitečnými programy a sekci za-

bývající se počítačovými viry. Přidanou hodnotu, kterou nenabízí každá stránka, představuje možnost zaslání informačních e-mailů. Tentokrát je ale k dispozici celý seznam newsletterů nejen ze stránek WorldStartu, ale také ze všech možných příbuzných služeb. Vyhledávač je samozřejmostí. Vše anglicky.

Postavte si počítač

www.build-your-own-computer-tips.com

Poněkud humorně vypadající, ale o to lépe provedená www stránka. Najdete zde mnoho tipů a triků, tentokrát ovšem ne softwarových, ale hardwarových. Autor vás totiž velmi podrobně provede stavbou osobního počítače. A to doslova od způsobu montování šroubků až po instalaci procesoru v základní desce. Celý proces je rozdělen do jednotlivých kroků, které reprezentují odkazy v menu v levé části stránek. Volbou odkazů se dostanete vždy na podrobně komentovaný a obrázky okořeněný popis dané procedury. Stránky samozřejmě obsahují i informační články, např. o rozdílech mezi různými DVD mechanikami a podobně. Jste-li začátečník a chcete si postavit PC úplně sám, rozhodně tyto stránky nevynechejte. Kromě výše uvedeného najdete na webu klasické portfolio doplňkových funkcí ve formě newsletteru na váš e-mail, stránky s odkazy na další weby s obdobnou tematikou a kontakt na autora. Vše anglicky.

Computer Tips

www.computertips.com

Stránka, jejíž název vypovídá jednoznačně i o jejím obsahu. První pohled není zrovna vábný, stránka je jednoduchá, bez zbytečných příkras. Také datum posledního tipu je už nějaký pátek staré, nicméně stále zde najdete mnoho tipů pro starší verze Windows 95, 98 a Windows NT. Tipy jsou rozděleny právě podle verze operačního systému. Pod jednotlivými odkazy poté najdete další tematické dělení a po vašem výběru již seznam samotných tipů, kterých je opravdu mnoho. Tipy jsou zpracovány pouze textově. Na stránce nechybí vyhledávací nástroj, kontakt na autory a formulář umožňující vložení nového příspěvku do databáze tipů. Nic více, nic méně. Anglicky.

Peklo

www.pchell.com

Pekelné stránky vás rozhodně neohromí svým vzhledem. Jsou totiž zpracovány převážně textově, a to k orientaci návštěvníka příliš nepřispívá. Najdete na nich totiž velmi mnoho tipů a triků jak pro software (Windows), tak pro hardware. Stránka neobsahuje jednotlivé tipy jako takové, ale spíše články a příspěvky řešící konkrétní problém s vaším PC. Najdete zde mnoho zajímavého o odstraňování známých virů a čer-

vů, včetně odkazů na potřebný software, dále návody na řešení různých hardwarových konfliktů a mnoho dalšího. Informací je zde velmi mnoho, naštěstí nechybí potřebný vyhledávač. Vše anglicky.

Pomoc s PC

www.helpwithpcs.com/tipsandtricks/tips.htm

Výborně a profesionálně zpracovaná stránka s mnoha užitečnými tipy pro vaše PC. Stránka s tipy je součástí mnohem obsáhlejšího webu, který se kompletně věnuje práci na PC. Tipy jsou na začátku rozděleny do několika kategorií. Najdete zde triky pro operační systémy Windows 98 a Windows XP, případně oddělené pro Internet Explorer. Následují tipy pro MS Office. Kategorie dále obsahují seznamy jednotlivých tipů.

Ty jsou zpracovány přehledně, v případě nutnosti jsou doplněny ilustračními obrázky. Kromě tipů najdete v levém menu odkazy na články o Windows, počítačové kurzy a další průvodce mnoha oblastmi Windows a internetu. Velmi propracovaný je například průvodce kódem HTML, kde najdete jak kompletní přehled značek, tak i návody a řešení, jak si vlastní stránku udělat. Nechybí možnost zaslání newsletteru a nezbytný vyhledávač. Anglicky.

Windows XP

www.tipsdr.com

Výborně provedená a přehledná stránka věnovaná výhradně Windows XP. Hned v úvodu najdete seznam novinek a informační text o všem, co můžete na stránkách nalézt. Textové menu v levé části vás pak provede snad všemi oblastmi Windows XP. Jednak v horní části najdete několik sekcí s tipy a triky. Po výběru sekce uvidíte jednotlivé tipy v textové formě jeden za druhým, vše v jednom HTML souboru. Lze tedy velmi snadno získat všechny tipy jako několik stránek pro prohlížení off-line. Stránka kromě mnoha témat z Windows XP obsahuje také články zabývající se MS Office nebo tematikou konfigurace Windows Firewallu atd. Odkazů je tolik, že není možné je zde ani komentovat, natož vyjmenovat. Vyhledávač tentokrát chybí. Vše v angličtině.

